

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99'uncu maddeleri uyarınca tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.11.08.2025

Saliha Sera Kadıgil

İstanbul Milletvekili

9 Ağustos 2025'te İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezi'nde (GGM) bir kadın göçmenin yaşamına son verdiği, iki kişinin de intihar girişiminde bulunduğu iddia edilmiştir. Avukatların açıklamalarına göre; intihar eden kadına olay anında yeterli tıbbi müdahale yapılamamış, olay sonrası merkezde kalan yabancılara telefon izni verilmemiş ve gözetim altındakilere "psikolojik sorunları vardı" ifadesini içeren belgelerin zorla imzalatıldığı öne sürülmüştür. Valilik tarafından yapılan açıklamada "K.H. isimli yabancı, 8 Ağustos 2025 tarihinde intihar ederek hayatını kaybetmiştir... Konunun bütün yönleri ile araştırılması için adli ve idari soruşturma başlatılmıştır" ifadelerine yer verildi.

Öte yandan aynı geri gönderme merkezinde geçtiğimiz aylarda, kadınların "Bize yardım edin" sloganlarıyla toplu isyan çıkardığı, merkeze giren çevik kuvvetin sert müdahalede bulunduğu ve gözetim altındaki kişilere sınır dışı evraklarını imzalatmak için baskı yapıldığı iddia edilmiştir. Ayrıca temel ihtiyaçlardan mahrum bırakma ve cezalandırma amaçlı izolasyon gibi uygulamalar da basına ve kamuoyuna yansıyan bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Olay sırasında tıbbi müdahale ne kadar sürede yapılmıştır? Merkezde 24 saat esaslı doktor ve sağlık personeli bulundurulmakta mıdır?
- 2- Aynı merkezde iki kişinin daha intihar girişiminde bulunduğu iddiaları doğru mudur?
- 3- Olay sonrası merkezde kalan gözetim altındaki kişilerin yakınlarıyla telefonla görüşmelerinin engellendiği iddiası doğru mudur? GGM'lerde bu tür iletişim kısıtlamalarının hukuki dayanağı nedir?
- 4- Olayın ardından gözetim altındakilere "psikolojik sorunları vardı" beyanını içeren belgelerin imzalatıldığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun amacı nedir?
- 5- Çatalca GGM'de tutulan kişilere yönelik psikolojik destek, tıbbi bakım ve hukuki yardım hizmetleri hangi standartlara göre verilmektedir?
6. Çatalca GGM'de geçtiğimiz aylarda gördükleri kötü muamele, şiddet ve hak gaspları nedeniyle kadınların "Bize yardım edin" sloganları atarak toplu protesto yaptığı, merkeze giren çevik kuvvetin protestocu kadınları darp ettiği basına ve kamuoyuna yansımıştır. Protestonun bastırılmasının ardından intihar vakasının gerçekleşmesine dek geçen sürede söz konusu merkeze herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Söz konusu iddialar nedeniyle soruşturma açılmış mıdır?

7- Protesto sonrası merkezde kalan kişilere yönelik disiplin, izolasyon veya sınır dışı süreçlerinde hızlandırma gibi uygulamalar yapılmış mıdır?

8- GGM'lerde "buzdolabı odası" "sessiz oda" olarak bilinen veya insanlık dışı koşullara sahip cezalandırma alanları mevcut mudur? Bu güne dek pek çok kez gündeme gelen insanların bu odalara kapatılarak cezalandırıldığı iddialarına yönelik her hangi bir inceleme, soruşturma yapılmış mıdır?

9- Son 5 yıl içinde Türkiye genelindeki geri gönderme merkezlerinde yaşanan intihar ve intihar girişimlerinin sayısı, illere göre dağılımı nedir?

10- Geri gönderme merkezlerine yönelik denetimler hangi sıklıkla yapılmaktadır? Söz konusu GGM'in en son denetim ne zaman yapılmış, hangi bulgular elde edilmiştir?

11- Valilik tarafından başlatıldığı duyurulan soruşturmanın akıbeti nedir? Sorumlu personel hakkında hangi idari ve adli işlemler uygulanmıştır? Görevden uzaklaştırılan personel var mıdır?